

دهمی

یازدهمی

با بیا تام لند

جزوه
دوره سالانه ۱۴۰۴

جامعه‌شناسی یازدهم

درس اول

استاد بیگدلی

(درس ۱ - جهان فرهنگی)

در عمیق‌ترین لایه‌های هر فرهنگ پاسخ به بنیادی‌ترین پرسش‌های بشر.

عملکرد پرسش‌ها و پاسخ‌های بنیادی به مثابه روح یا شالوده فرهنگ و ساختن عقاید اساسی یا تصاویر بنیادی هر فرهنگ از انسان و جهان

سه دسته اصلی پرسش‌های بنیادی:

۱ هستی‌شناسانه: .....

۲ انسان‌شناسانه: .....

۳ معرفت‌شناسانه: .....

پاسخ‌های متفاوت به این پرسش‌های اساسی ← پدید آوردن جهان‌های فرهنگی مختلف

تست ۱ در ارتباط با مفاهیم پرسش‌های بنیادین «انسان‌شناسانه» و «هستی‌شناسانه» کدام گزینه درست است؟

۱ پرسش‌هایی از قبیل این که آیا تنها راه شناخت انسان، عقل و وحی است؟ - آیا تمامی پدیده‌های جهان هستی محصول زندگی انسان هستند؟

۲ آیا انسان موجودی مختار و فعال است یا مجبور و منفعل؟ - آیا جهان هستی به همین جهان مادی محدود می‌شود.

۳ پرسش‌هایی از قبیل این که آیا تنها راه شناخت انسان، حس و تجربه است؟ - آیا جهان هستی به همین جهان مادی محدود می‌شود؟

۴ آیا هرچه با اندیشه و عمل انسان پدید می‌آید، مربوط به این جهان است؟ - آیا تنها راه شناخت، حس و تجربه است؟

دسته‌بندی پدیده‌ها در مجموعه‌های بزرگ و مهم ← مجموعه‌ها به دلیل اهمیت و گستردگی، جهان نام دارند.

جهان انسانی محصول زندگی انسان شامل هر چه .....

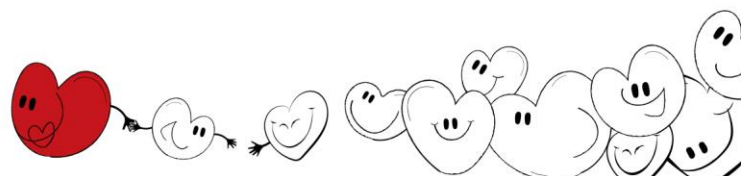
بخش‌های جهان انسانی

..... (زندگی ..... شامل ابعاد .....

..... (زندگی اجتماعی) محصول .....

نکته ۱ هر کدام از ما دانسته‌ها، تجربه‌ها و خلیقات ویژه‌ای داریم که افراد دیگر در آن با ما شریک نیستند.

۲ فرهنگ شکل‌دهی به شیوه زندگی اجتماعی انسان‌ها

محدوده

❁ فردی و ذهنی: .....

❁ اجتماعی و فرهنگی: .....

نکته بین دو بخش ..... هر فرهنگی نوعی خاص از عقاید و خصوصیات ذهنی را در افراد پدید می‌آورد و به همان نوع اجازه بروز می‌دهد. هر اخلاق و عقیده‌ای جویای فرهنگ متناسب.

■ بخش فردی جهان انسانی؛ سه فرد در یک مسابقه، موضوعی واحد را به سه شکل مختلف خلق می‌کنند.

تست ۲ ..... بدین ترتیب، جهان فرهنگی در برابر جهان ذهنی قرار داده می‌شود.

۱ ابعاد اخلاقی، ذهنی و روانی انسان‌ها به بخش فردی جهان طبیعی مربوط می‌شود و بخش اجتماعی جهان طبیعی، حاصل آگاهی و عمل مشترک آدمیان است.

۲ از بخش اجتماعی جهان انسانی با عنوان جهان فرهنگی و از بخش فردی آن با عنوان جهان ذهنی تعبیر می‌شود.

۳ بین دو بخش فردی و اجتماعی یا ذهنی و فرهنگی جهان انسانی، تناسب و هماهنگی وجود دارد.

۴ هر فرهنگی نوع خاصی از عقاید و خصوصیات ذهنی را در افراد پدید می‌آورد و به همان نوع، اجازه بروز و ظهور می‌دهد و هر نوع اخلاقی نیز جویای فرهنگی متناسب با خود است.

(کنکور ۹۹)

تست ۳ ه ترتیب، این موارد ویژگی کدام جهان است؟

- علمی را که از روش‌های فراتجربی استفاده می‌کنند، علم نمی‌شناسد.

- فرداندیشه‌اش را به صورت گفته یا نوشته بیان می‌کند.

- برای بقا و تداوم، ارزش‌ها و شیوه زندگی خود را به فرد آموزش می‌دهد.

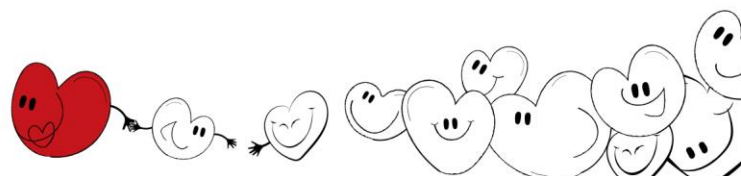
- در اقتصاد هیچ مانعی را بر سر راه خود بر نمی‌تابد.

۲ تکوینی - فردی - اساطیری - دنیوی

۱ متجدد - فرهنگی - اجتماعی - غرب

۴ سکولار - تکوینی - توحیدی - سرمایه‌داری

۳ غرب - انسانی - سکولار - اساطیری

جهان فرهنگی

جهان ذهنی

■ وقتی فردی کتابی می‌نویسد یا مجسمه‌ای می‌سازد یا به دیگری مهر می‌ورزد، از جهان فردی به جهان فرهنگی وارد می‌شود.

(کنکور ۱۴۰۰)

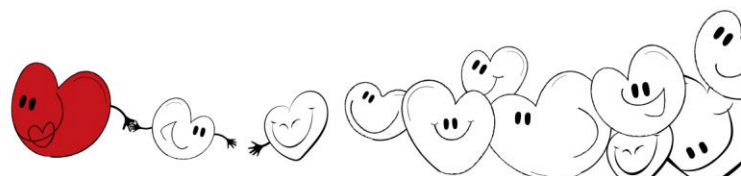
تست ۴ پاسخ سؤال‌های زیر به ترتیب کدام است؟

- وقتی فردی به دیگری مهر می‌ورزد از چه جهانی به چه جهانی وارد می‌شود؟
  - به چه دلیل مبادلات تجاری در سطح جهانی نامتعادل می‌شود؟
  - چه کسی معتقد بود، در جهان متجدد کنش‌هایی که اهداف دنیوی را به‌وسیله علوم تجربی تعقیب می‌کنند به شدت رواج می‌یابد؟
  - برخی از متفکران، مشکل سرنوشت‌ساز قرن بیستم را چه چیزی می‌دانند؟
- ۱ فردی نه فرهنگی - وابستگی اقتصادی کشورهای استعمارزده به کشورهای استعمارگر - ماکس وبر - بحران‌های زیست‌محیطی
  - ۲ فردی نه تکوینی - اقتصادی بازار مصرف - آگوست کنت - بحران معرفتی
  - ۳ تکوینی نه فرهنگی - تعدیل جهانی ثروت - ماکس - تقابل‌های جهانی
  - ۴ فرهنگی نه اجتماعی - اقتصاد تک‌محصولی - ماکس وبر - فقر و غنا

تست ۵ کدام‌یک از گزینه‌های زیر، به ترتیب، در مورد جهان انسانی، صحیح است ولی در رابطه با جهان

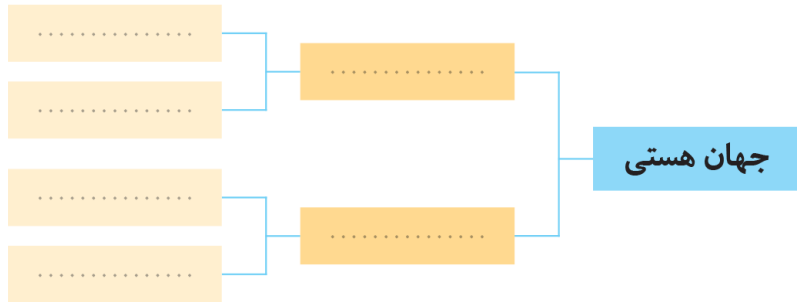
فرهنگی، صحیح نیست؟

- ۱ جهان انسانی، محصول زندگی انسان است. - از بخش فردی جهان فرهنگی، با عنوان جهان ذهنی تعبیر می‌کنند.
- ۲ در مقابل جهان انسانی می‌تواند از جهان دیگری به نام جهان طبیعت نام برد. - بخش اجتماعی جهان انسانی، هویتی فرهنگی دارد و به همین دلیل، جهان اجتماعی را جهان فرهنگی می‌نامند.
- ۳ جهان فرهنگی به دو بخش فردی و اجتماعی تقسیم می‌شود و ابعاد ذهنی و روانی انسان‌ها به این بخش مربوط می‌شود. - جهان فرهنگی، بخش فردی جهان انسانی است و بین دو بخش فردی و اجتماعی جهان انسانی، تناسب و هماهنگی وجود دارد.
- ۴ جهان انسانی بخشی از جهان اجتماعی است که محصول زندگی انسان است. - جهان فرهنگی بخشی از جهان انسانی است و هر فرهنگی نوعی خاص از عقاید و خصوصیات ذهنی را در افراد پدید می‌آورد.

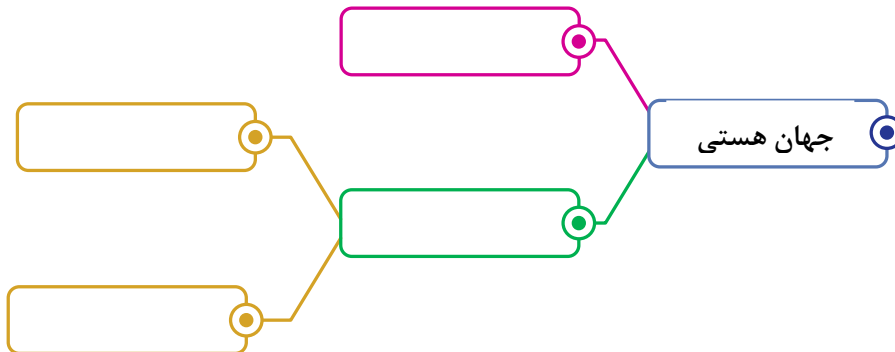

تمامی پدیده‌های جهان هستی محصول زندگی انسان نیستند. جهان ..... در مقابل جهان انسانی است و پیش از انسان و مستقل از ..... وجود دارد.

دیدگاه متفکران مسلمان به جهان هستی

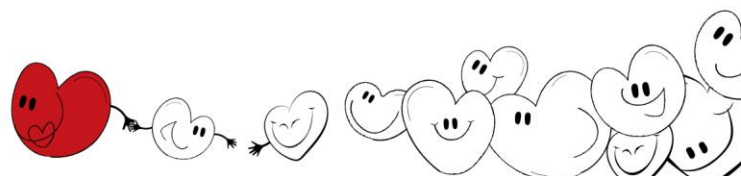
دیدگاه افراد مادی‌گرا (محدود کردن جهان تکوینی به طبیعت)

نکته بین جهان‌های مختلف رابطه و تعامل وجود دارد. (جهان تکوینی و انسانی)

تست ۶ چه کسانی از سه جهان سخن می‌گویند؟

- ۱ کسانی که هر دو جهان فرهنگی و جهان تکوینی را در تعامل با یکدیگر می‌دانند.
- ۲ کسانی که جهان تکوینی را به دو جهان طبیعت و فوق طبیعت تقسیم می‌کنند.
- ۳ کسانی که جهان ذهنی افراد را تابع فرهنگ جامعه می‌دانند.
- ۴ کسانی که جهان تکوینی را به طبیعت محدود می‌کنند.

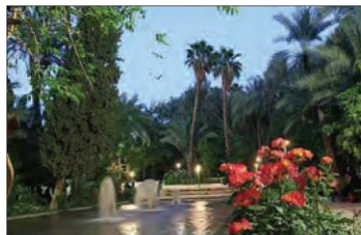
تست ۷ کدام یک در رابطه با جهان عینی درست نیست؟

- ۱ کسانی که جهان عینی را به طبیعت محدود می‌کنند، جهان طبیعت را در برابر جهان انسانی قرار می‌دهند و متفکران مسلمان جهان عینی را جهان تکوین نیز می‌دانند و آن را به جهان طبیعت محدود نمی‌دانند.
- ۲ همان‌طور که بین جهان ذهنی و جهان فرهنگی پیوند و ارتباط وجود دارد بین دو جهان عینی و انسانی نیز ارتباط وجود دارد و کسانی که جهان عینی را به طبیعت محدود می‌کنند، جهان طبیعت را در برابر جهان انسانی قرار می‌دهند.
- ۳ جهان عینی پیش از انسان وجود داشته و مستقل از خواست و اعتبار انسانی نیست و همان‌طور که بین جهان ذهنی و جهان فرهنگی پیوند و ارتباط وجود دارد بین دو جهان عینی و انسانی نیز ارتباط وجود دارد.
- ۴ متفکران مسلمان جهان عینی را جهان تکوین نیز می‌دانند و آن را به جهان طبیعت محدود نمی‌دانند و همان‌طور که بین جهان ذهنی و جهان فرهنگی پیوند و ارتباط وجود دارد بین دو جهان عینی و انسانی نیز ارتباط وجود دارد.

دیدگاه به تعامل جهان‌ها

دیدگاه اول:

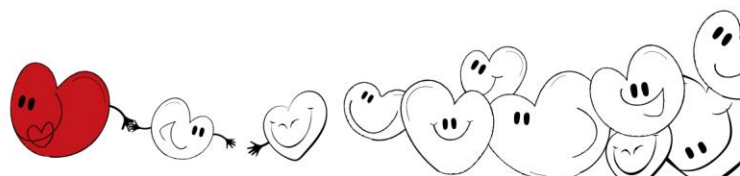
- ۱ جهان تکوینی محدود به .....
- ۲ جهان طبیعت مهم‌تر از .....
- ۳ ذهن افراد و فرهنگ ..... (علوم مربوطه نظیر .....
- ۴ عدم تفاوت بین .....
- ۵ نادیده گرفتن تفاوت علوم انسانی و طبیعی ← سلب ظرفیت‌ها از علوم انسانی و اجتماعی

■ باغ گلشن طبس: باغ‌سازی ایرانی ارتباطی نزدیک با باورهای مذهبی و اعتقادات سازندگان آنها داشته است. باغ تمثیلی است از بهشت جاویدان و برگرفته از آیات قرآن درباره بهشت.

■ هنرمند عضوی از یک فرهنگ است و آثارش مطابق با نوع فرهنگی است که با آن مناسباتی دارد. هنر را می‌توان بیان ژرف‌ترین فردیت هنرمند دانست. اما این فردیت مجرد از اجتماع نیست.

تست ۸ جهان ..... مستقل از خواست و اراده انسانی وجود دارد. نزد متفکران مسلمان، جهان طبیعت بخشی از جهان ..... است و گروهی که .....، بین علوم طبیعی و علوم انسانی و اجتماعی تفاوتی واقعی قائل نیستند.

- ۱ تکوینی - تکوینی - جهان تکوینی را مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان فرهنگی می‌دانند.
- ۲ تکوینی - ذهنی و فردی - جهان فرهنگ را مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان طبیعی و تکوینی می‌دانند.
- ۳ ذهنی - تکوینی - جهان فرهنگ را مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان طبیعی و تکوینی می‌دانند.
- ۴ فرهنگی - ذهنی و فردی - هر دو جهان فرهنگی و جهان تکوینی را مهم و در تعامل با یکدیگر می‌دانند.

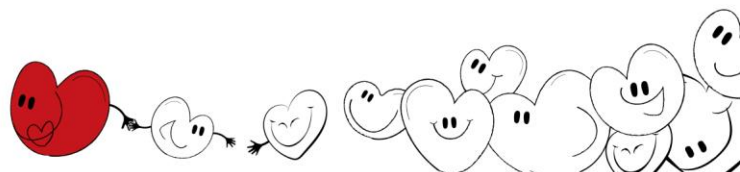
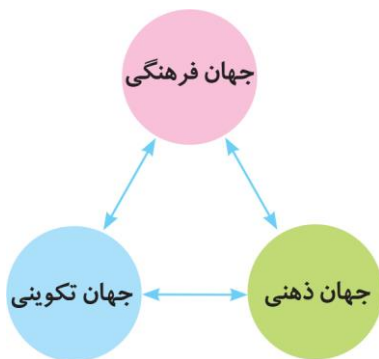
دیدگاه دوم:

- ۱ جهان فرهنگی .....
- ۲ جهان ذهنی و فردی تابع .....
- ۳ جهان تکوینی ماده خام .....
- ۴ از دست رفتن اهمیت و استقلال جهان ذهنی و تکوینی در برابر جهان فرهنگی

دیدگاه سوم:

- ۱ اهمیت و تعامل جهان .....
- ۲ در نگاه قرآنی جهان تکوینی نامحدود به .....
- ۳ ادراک و آگاهی منحصر به انسان نیست .....
- ۴ رفتار حکیمانه جهان تکوینی با ..... براساس .....
- ۵ قرآن کریم: جایگاه ویژه برای جامعه و فرهنگ - سخن گفتن از ..... نادیده نگرفتن جهان فردی اشخاص و تأکید بر .....

تست ۹

(به ترتیب)

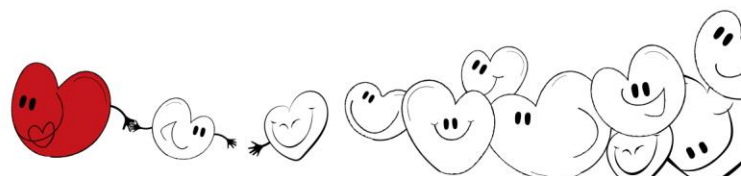
- هر عبارت دیدگاه کدام گروه را در ارتباط با تعامل جهان‌های ذهنی، فرهنگی و تکوینی نشان می‌دهد؟
- علاوه بر آن که برای جامعه و فرهنگ جایگاه ویژه‌ای قائل است از زندگی و مرگ ام‌ها سخن می‌گوید.
- طبیعت را در مقابل جهان انسانی قرار می‌دهند.
- جهان تکوینی را ماده خامی برای دخل و تصرف جوامع مختلف می‌دانند.
- ۱ با تقسیم جهان انسانی به دو جهان ذهنی و فرهنگی از سه جهان سخن می‌گویند - علوم مربوط به آن‌ها نظیر علوم طبیعی است - جهان ذهنی و جهان تکوینی استقلال خود را در برابر جهان فرهنگی از دست می‌دهند.
- ۲ جهان فرهنگی، جهان ذهنی و جهان تکوینی را مهم و در تعامل با یکدیگر می‌دانند - جهان تکوینی را به طبیعت محدود می‌کنند - جهان فرهنگی را مهم‌تر از جهان ذهنی و تکوینی می‌دانند.
- ۳ جهان فردی اشخاص را نادیده نمی‌گیرد و بر مسئولیت فرد در قبال فرهنگ و جامعه تأکید می‌کند - بین علوم طبیعی و علوم انسانی تمایز قائلند - از سه جهان سخن می‌گویند.
- ۴ جهان فرهنگی، جهان ذهنی و جهان تکوینی را مهم و مستقل از یکدیگر می‌دانند - از سه جهان سخن می‌گویند - بین علوم طبیعی و علوم انسانی تفاوتی قائل نیستند.

تست ۱۰

- هریک از عبارات زیر در رابطه با «تعامل جهان‌های ذهنی، فرهنگی و تکوینی» به ترتیب به کدام دیدگاه اشاره می‌کند؟
- نادیده گرفتن تفاوت علوم انسانی با علوم طبیعی، ظرفیت‌ها و قابلیت‌هایی را از علوم انسانی و اجتماعی سلب می‌کند.

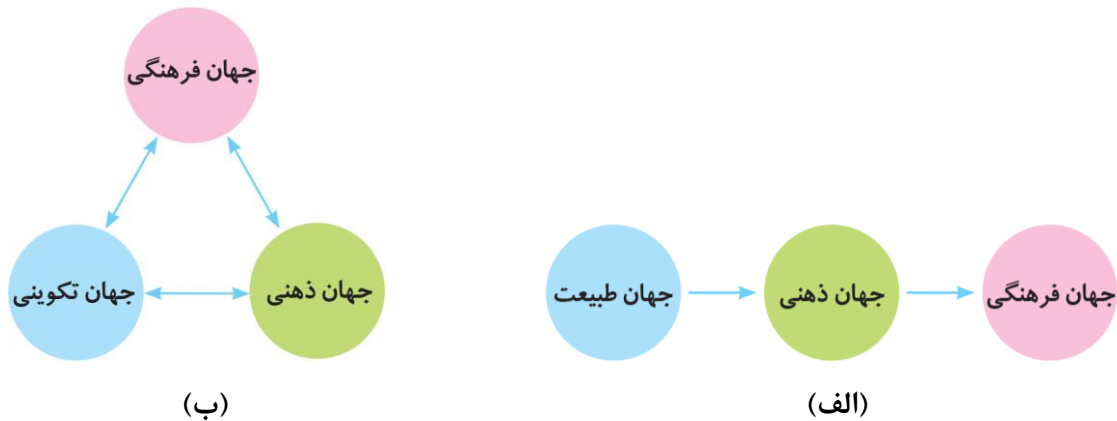
- جهان تکوینی براساس حکمت و خواست خداوند سبحان، با افراد و جوامع انسانی رفتاری حکیمانه دارد.
- جهان تکوینی، ماده خامی است که فرهنگ‌ها و جوامع مختلف در آن دخل و تصرف می‌کنند.
- جهان ذهنی و جهان تکوینی اهمیتی ندارند و استقلال خود را در برابر جهان فرهنگی از دست می‌دهند.

- ۱ دیدگاه اول - دیدگاه سوم - دیدگاه سوم - دیدگاه دوم
- ۲ دیدگاه اول - دیدگاه سوم - دیدگاه دوم - دیدگاه اول
- ۳ دیدگاه اول - دیدگاه سوم - دیدگاه دوم - دیدگاه دوم
- ۴ دیدگاه اول - دیدگاه دوم - دیدگاه سوم - دیدگاه دوم

تست ۱۱ کدام گزینه به ترتیب با نمودارهای «الف» و «ب» مرتبط است؟

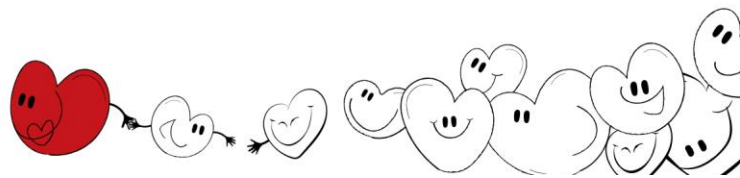
- ۱ نادیده گرفتن تفاوت علوم انسانی با علوم طبیعی، ظرفیت‌ها و قابلیت‌هایی را از علوم انسانی و اجتماعی سلب می‌کند - جهان تکوینی به جهان طبیعت محدود می‌شود و مهم‌تر از جهان‌های دیگر است.
- ۲ جهان ذهنی و فردی افراد تابع فرهنگ آن‌هاست و اهمیت چندانی ندارند - ادراک و آگاهی به انسان منحصر نمی‌شود و جهان تکوینی براساس حکمت و خواست خداوند سبحان با افراد و جوامع انسانی رفتاری حکمیانه دارد.
- ۳ ذهن افراد و فرهنگ، هویتی طبیعی و مادی دارند و علوم مربوط به آن‌ها نظیر علوم طبیعی است - جهان فردی اشخاص را نادیده نمی‌گیرد و بر مسئولیت فرد در قبال فرهنگ و جامعه تأکید می‌کند.
- ۴ جهان تکوینی ماده خامی است که فرهنگ‌ها و جوامع مختلف در آن دخل و تصرف می‌کنند - جهان‌های ذهنی و تکوینی اهمیتی ندارند و استقلال خود را در برابر جهان فرهنگی از دست می‌دهند.

(قرآن)

اخلاق الهی انسان + ... ← گشودن درهای برکات جهان تکوینی
 هویت ..... ← باز ماندن زمین و آسمان از تعامل سازنده با آن‌ها و پنهان کردن ظرفیت الهی و آسمانی

بخوانیم و بدانیم

برخی دیدگاه‌ها مانع شناخت صحیح انسان و جهان هستی - عدم شناخت درست انسان از خویشتن و جهان هستی
 ← درماندن از تعامل صحیح با جهان هستی و شکوفایی استعدادهای خویش

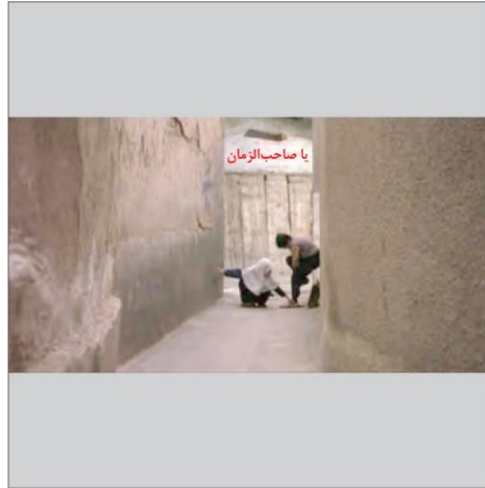

○ (قرآن کریم) ○

باورها و اعمال مانع دستیابی انسان به حقیقت خویش و جهان هستی = ... (زنجیرهای به بند کشنده انسان در دنیا و آخرت)

■ سکانس باشکوه فیلم که به فرمان خدا، اجتماع ماهی‌ها به نشانه سپاس از آن همه تلاش مردانه پسر، برپای تاول زده او بوسه می‌زنند. این سکانس یکی از معنوی‌ترین سکانس‌های تاریخ سینمای ایران است.

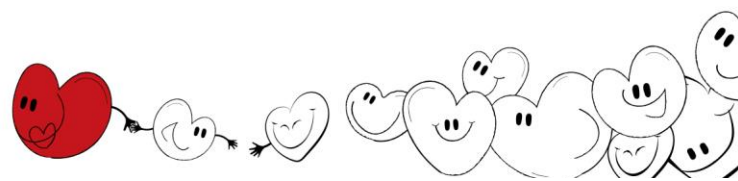

■ علی و زهرا در کوچه‌ای که بر سر در آن نوشته شده، «یا صاحب‌الزمان» کفش‌های خود را تعویض می‌کنند. آنها هر دو صاحب یک جفت کفش هستند.

نکته فیلم بچه‌های آسمان روایت خواهر و برادری با خانواده فقیر و شرافتمند با باورهای عمیق مذهبی. انتخاب نام قهرمان‌ها و نام فیلم و نمایش تصویری زیبا از تلاش، امید و مسئولیت‌پذیری فرزندان خانواده با وجود فقر جلوه‌هایی است از نگاه دینی سازنده فیلم.

تست ۱۲ هر عبارت به ترتیب علت، مفهوم و پیامد کدام گزینه است؟

- پاسخ‌های متفاوت به پرسش‌های اساسی و بنیادین فرهنگ
  - ابعاد اخلاقی و روانی انسان‌ها به این بخش تعلق دارد.
  - سلب شدن ظرفیت‌ها و قابلیت‌هایی از علوم انسانی و اجتماعی
- ① شکل‌گیری تصاویر بنیادی هر فرهنگ از انسان - جهان اجتماعی - جهان تکوینی مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان فرهنگی است.
  - ② پدیدآیی جهان‌های فرهنگی مختلف - جهان ذهنی - نادیده گرفتن تفاوت‌های میان علوم انسانی و علوم طبیعی
  - ③ عمل براساس روح یا شالوده فرهنگ - جهان فردی - جهان ذهنی و جهان تکوینی اهمیت و استقلال خود را در برابر جهان فرهنگی از دست می‌دهند.
  - ④ شکل‌گیری جهان‌های فرهنگی مختلف - جهان فرهنگی - علوم مربوط به ذهن افراد و فرهنگ، هویتی طبیعی و مادی دارند.

(کنکور دی ۱۴۰۱)

تست ۱۳ به ترتیب پاسخ پرسش های زیر، کدام است؟

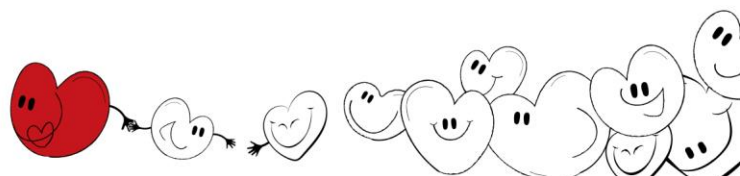
- کدام انقلاب، به دلیل سکولار بودن، درون فرهنگ غرب قرار می گرفت؟
- اصل انقباض و انبساط فلزات در علوم طبیعی و عوامل مهاجرت در جمعیت شناسی با کدام عقل درک می شود؟
- (رعایت حقوق دیگری) نمونه چیست؟
- بر اساس نگرشی که جهان فرهنگی را مهم تر از جهان ذهنی و تکوینی می دانند، جهان ذهنی و فردی افراد چگونه تحلیل می شود؟

- ۱ چین ۱۹۴۸ م - تفسیری - پدیده اجتماعی - تابع فرهنگ آنها است.
- ۲ روسیه ۱۹۱۷ م - ابزاری - تحقق یک ارزش - تابع فرهنگ آنها است.
- ۳ فرانسه ۱۷۸۹ م - خاص - نماد اجتماعی - آنها را دارای اهمیت می دانند.
- ۴ فرانسه ۱۷۸۹ م - عام - پیدایش یک هنجار - هویتی طبیعی و مادی دارند.

تست ۱۴ هریک از عبارات زیر، به ترتیب به چه مفهومی اشاره دارد؟

- اندیشه خود را به صورت گفتار یا نوشتار بیان کردن
- جهان تکوینی را ماده خامی برای دخل و تصرف فرهنگ ها دانستن
- عبور کردن فرهنگ از مرز های جغرافیایی و قومی و گسترش در کل جهان
- فراهم کردن انگیزه شناخت متقابل

- ۱ ورود به محدوده اجتماعی و فرهنگی - دیدگاه اول در زمینه تعامل جهان ها با یکدیگر - فرهنگ سلطه - قبول تفاوت ها و احترام به آنها
- ۲ ورود به محدوده اجتماعی و فرهنگی - دیدگاه دوم در زمینه تعامل جهان ها با یکدیگر - فرهنگ جهانی - قبول تفاوت ها و احترام به آنها
- ۳ تناسب و هماهنگی بین بخش ذهنی و فرهنگی - دیدگاه اول در زمینه تعامل جهان ها با یکدیگر - فرهنگ سلطه - ویژگی تعهد و مسئولیت فرهنگ مطلوب جهانی
- ۴ تناسب و هماهنگی بین بخش ذهنی و فرهنگی - دیدگاه اول در زمینه تعامل جهان ها با یکدیگر - فرهنگ جهانی - ویژگی تعهد و مسئولیت فرهنگ مطلوب جهانی

تست ۱۵

- ویژگی «جهان اجتماعی»، «متجدد» و «فرهنگی» به ترتیب، کدام است؟ (کنکور تیر خارج ۱۴۰۳)
- ۱) همهٔ افراد، هویتی را که جهان اجتماعی برای آنها در نظر گرفته می‌پذیرند - عقلانیت ذاتی و ابزاری در آن گسترش می‌یابد - با مهرورزی به دیگران، فرد وارد جهان فرهنگی می‌شود.
  - ۲) پس از تولد هر فرد، بخشی از هویت او را تعیین می‌کند - به دنبال احیای روش‌های فراتجربی و کنش‌های عاطفی و انسانی است - فرد براساس اندیشه و تصمیم خود با دیگران رفتار می‌کند.
  - ۳) پدیده‌های طبیعی، می‌توانند به جهان اجتماعی راه یابند - برای داوری دربارهٔ ارزش‌ها و آرمان‌های بشری به راه‌های علمی و عقلانی اکتفا می‌کند - محصول آگاهی و عمل مشترک انسان‌ها است.
  - ۴) برای بقاء و تداوم، ارزش‌ها و شیوهٔ زندگی خود را به فرد آموزش می‌دهد - علمی را که از روش‌های فراتجربی استفاده می‌کنند، علم نمی‌شناسد - فرد اندیشه‌اش را به صورت گفته یا نوشته بیان می‌کند.

تست ۱۶

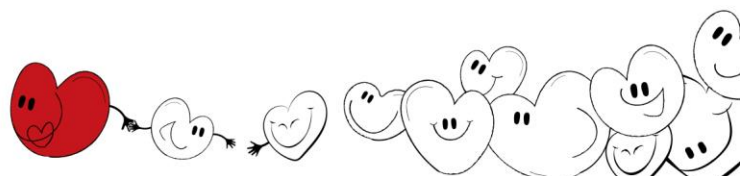
کدام گزینه به ترتیب با عبارت‌های زیر مرتبط است؟

- زنجیره‌هایی هستند که انسان را در دنیا و آخرت به بند می‌کشند.
  - جهان تکوینی براساس حکمت و خواست خداوند سبحان، رفتاری حکیمانه با افراد و جوامع انسانی دارد.
  - بیان اندیشه به صورت گفتار یا نوشتار
  - مجموعه‌های بزرگ و مهمی که پدیده‌ها در آن دسته‌بندی می‌شوند.
- ۱) اغلال و سلاسل - تأکید بر مسئولیت فرد در قبال فرهنگ و جامعه - ورود به محدوده ذهنی و فردی - فرهنگ
  - ۲) باورها و اعمال - جایگاه ویژه جامعه و فرهنگ - ورود به محدوده شخصی و فرهنگی - جهان
  - ۳) اغلال و سلاسل - ادراک و آگاهی به انسان منحصر نمی‌شود - ورود به محدوده اجتماعی و فرهنگی - جهان
  - ۴) باورها و اعمال - نادیده گرفتن جهان فردی اشخاص - ورود به جهان انسانی - فرهنگ

تست ۱۷

در نگاه قرآنی، جهان تکوینی محدود به جهان ..... نیست، ادراک و آگاهی نیز به ..... منحصر نمی‌شود و جهان تکوینی براساس اراده خداوند، رفتاری حکیمانه با ..... و ..... دارد.

- ۱) انسانی - انسان - طبیعت - انسان
- ۲) طبیعت - فرهنگ - طبیعت - فوق طبیعت
- ۳) اجتماعی - انسان - طبیعت - انسان
- ۴) طبیعت - انسان - افراد - جوامع

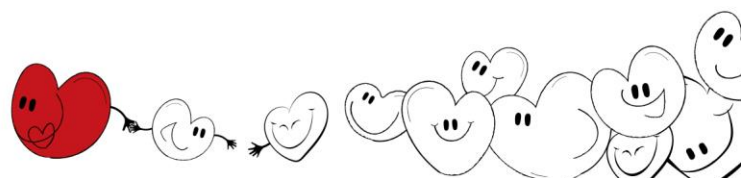

تست ۱۸ به ترتیب هر عبارت به کدام مفهوم اشاره دارد؟

- دانسته‌ها، تجربیات و خلیقات ویژه هر انسان به این بخش تعلق دارد.
- محصول آگاهی و عمل مشترک انسان‌ها است.
- خانه شیشه‌ای نماد حیازدایی از خانه در معماری نوین
- ۱ بخش فردی جهان انسان - فرهنگ - تناسب میان جهان ذهنی و جهان فرهنگی
- ۲ بخش فرهنگی جهان انسانی - جهان فرهنگی - تناسب میان جهان فرهنگی و جهان تکوینی
- ۳ بخش ذهنی جهان انسانی - جهان اجتماعی - تعامل میان جهان اجتماعی و جهان انسانی
- ۴ بخش اجتماعی جهان انسان - فرهنگ - تعامل میان جهان ذهنی و جهان تکوینی

تست ۱۹ به ترتیب هر عبارت پیامد کدام گزینه است؟

- پنهان ماندن ظرفیت‌های الهی و آسمانی از جامعه
- ذهن افراد و فرهنگ، هویتی مادی دارند.
- شکل‌گیری تصاویر بنیادین هر فرهنگ از انسان و جهان
- ۱ عدم وجود استقلال جهان ذهنی افراد - نادیده گرفتن شباهت‌های علوم انسانی با علوم طبیعی - پاسخ‌های مشابه به پرسش‌های اساسی هر فرهنگ
- ۲ هویت مشترکانه فرهنگ جامعه - عدم شناخت جهان هستی و انسان - هویت جهان اجتماعی متأثر از لایه‌های سطحی هر فرهنگ است.
- ۳ محدود شدن جهان تکوینی به طبیعت - جهان فرهنگی مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان طبیعت است - دخل و تصرف فرهنگ‌ها و جوامع مختلف در جهان تکوینی
- ۴ هویت مشترکانه فرهنگ جامعه - جهان طبیعت مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان فرهنگی است - پرسش‌ها و پاسخ‌های اساسی هر فرهنگ

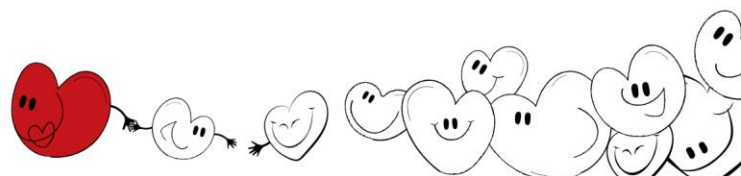

تست ۲۰ کدام عبارت در مورد جهان تکوینی و جهان انسانی نادرست است؟

- ۱ در نگاه قرآنی، جهان تکوینی محدود به جهان طبیعت نیست و ابعاد ذهنی، اخلاقی و روانی انسان‌ها به جهان ذهنی آن‌ها تعلق دارد.
- ۲ از دیدگاه گروه دوم، جهان تکوینی ماده خامی برای دخل و تصرف فرهنگ‌ها و جوامع مختلف است، بین دو بخش ذهنی و فرهنگی جهان انسانی، تناسب و هماهنگی وجود دارد.
- ۳ دیدگاه اول، جهان تکوینی را به جهان طبیعت محدود می‌کنند و بخش اجتماعی جهان انسانی محصول آگاهی و عمل مشترک انسان‌هاست.
- ۴ رویکرد سوم، جهان فرهنگی، جهان ذهنی و جهان تکوینی را مهم و در تعامل با یکدیگر می‌دانند و بخش فردی جهان انسانی، شیوه زندگی اجتماعی انسان‌ها را شکل می‌دهد.

تست ۲۱ به ترتیب هریک از عبارات زیر به چه مفهومی اشاره دارد؟

- اندیشه خود را به صورت گفتار یا نوشتار بیان کردن
  - جهان تکوینی را ماده خامی برای دخل و تصرف فرهنگ‌ها دانستن
  - عبور کردن فرهنگ از مرزهای جغرافیایی و قومی و گسترش در کل جهان
  - فراهم کردن انگیزه شناخت متقابل
- ۱ ورود به محدوده اجتماعی و فرهنگی - دیدگاه اول به تعامل جهان‌ها با یکدیگر - فرهنگ سلطه - قبول تفاوت‌ها و احترام به آن‌ها
  - ۲ ورود به محدوده اجتماعی و فرهنگی - دیدگاه دوم به تعامل جهان‌ها با یکدیگر - فرهنگ جهانی - قبول تفاوت‌ها و احترام به آن‌ها
  - ۳ تناسب و هماهنگی بین بخش ذهنی و فرهنگی - دیدگاه دوم به تعامل جهان‌ها با یکدیگر - فرهنگ سلطه - ویژگی تعهد و مسئولیت در فرهنگ مطلوب جهانی
  - ۴ تناسب و هماهنگی بین بخش ذهنی و فرهنگی - دیدگاه اول به تعامل جهان‌ها با یکدیگر - فرهنگ جهانی - ویژگی تعهد و مسئولیت در فرهنگ مطلوب جهانی

تست ۲۲ عبارت نادرست و درست در ارتباط با دیدگاه اول به ترتیب کدام گزینه است؟

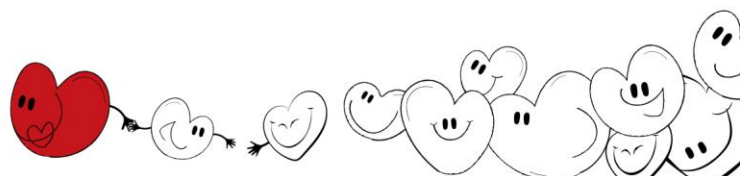
- ۱ جهان ذهنی و جهان تکوینی اهمیت و استقلال در برابر جهان فرهنگی ندارند - جهان فردی اشخاص را نادیده می‌گیرند و برای جامعه جایگاه ویژه‌ای قائلند.
- ۲ جهان تکوینی را به طبیعت محدود می‌کنند که با جهان فرهنگی و جهان ذهنی در تعامل با یکدیگر می‌دانند - علوم مربوط به آن‌ها نظیر علوم طبیعی است.
- ۳ علوم مربوط به آن‌ها نظیر علوم ابزاری است - جهان تکوینی ماده خامی برای دخل و تصرف فرهنگ‌ها و جوامع مختلف است.
- ۴ جهان طبیعت را مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان فرهنگی می‌دانند - نادیده گرفتن تفاوت علوم انسانی با علوم طبیعی ظرفیت‌ها و قابلیت‌هایی را از علوم انسانی و اجتماعی سلب می‌کند.

تست ۲۳ کدام یک از گزینه‌های زیر در ارتباط با تعامل جهان فرهنگی و عینی، به ترتیب، به نظر گروه اول صحیح نیست اما به نظر گروه سوم، صحیح است؟

- ۱ ذهن افراد و فرهنگ جامعه، هویتی طبیعی و مادی دارند. - جهان تکوینی محدود به جهان طبیعت نیست و ادراک و آگاهی نیز محدود به حیات انسان نمی‌شود.
- ۲ جهان تکوینی و طبیعی، ماده خامی است که در معرض برداشت‌ها و تصرفات مختلف فرهنگی و اجتماعی انسان‌ها قرار می‌گیرد. - جهان فردی اشخاص نادیده گرفته نمی‌شود و بر مسئولیت فرد در قبال فرهنگ و جامعه تأکید می‌شود.
- ۳ جهان فرهنگی و جهان تکوینی را مهم و در تعامل با یکدیگر می‌دانند. - جهان ذهنی و فردی افراد را تابع فرهنگ جامعه می‌دانند.
- ۴ جهان طبیعت را مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان فرهنگی می‌دانند. - علوم مربوط به ذهن افراد و فرهنگ جامعه را نظیر علوم طبیعی می‌دانند.

تست ۲۴ جهانی که مستقل از خواست و اعتبار انسانی وجود دارد جهان ..... و جهانی که محصول زندگی انسان است جهان ..... و جهان اجتماعی را جهان ..... می‌نامند.

- ۱ فرهنگی - عینی - فرهنگی
- ۲ عینی - انسانی - ذهنی
- ۳ عینی - انسانی - فرهنگی
- ۴ ذهنی - فرهنگی - انسانی

تست ۲۵ نگرش متفکران مسلمان، نسبت به جهان تکوین چگونه است؟

- ۱ بین دو جهان عینی و انسانی ارتباط وجود ندارد - آن را به جهان طبیعت محدود نمی‌دانند.
- ۲ آن را به جهان طبیعت محدود نمی‌دانند - نزد آنان جهان طبیعت بخشی از جهان تکوینی است.
- ۳ آن را به جهان طبیعت محدود می‌دانند - نزد آنان جهان طبیعت بخشی از جهان تکوینی است.
- ۴ جهان عینی را به دو جهان طبیعت و ماوراء طبیعت تقسیم می‌کند - بین دو جهان عینی و انسانی ارتباط وجود ندارد.

تست ۲۶ آن چه با اندیشه و عمل انسان پدید می‌آید مربوط به چه جهانی است؟ جهان فرهنگی در برابر کدام جهان قرار داده می‌شود؟ هر فرد بر چه اساسی مسائل روزمره‌ی زندگی خود را تفسیر می‌کند؟ کدام جهان پیش از انسان وجود داشته است؟

- ۱ انسانی - ذهنی - عقاید و ارزش‌های خود - عینی
- ۲ فرهنگی - ذهنی - خصوصیات ذهنی خود - عینی
- ۳ انسانی - عینی - هنجارها و رفتارهای خود - ذهنی
- ۴ اجتماعی - انسانی - عقاید و ارزش‌های خود - ذهنی

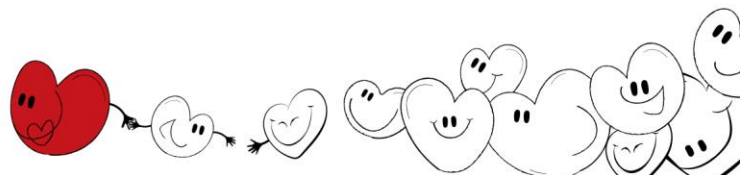
تست ۲۷ در نگاه قرآنی، ادراک و آگاهی محدود به ..... و جهان عینی نیز محدود به .....

- ۱ حیات انسانی می‌باشد - جهان فرهنگی نیست.
- ۲ هویت طبیعی و مادی است - جهان طبیعت نیست.
- ۳ حیات انسانی نمی‌باشد - جهان طبیعت نیست.
- ۴ ذهن افراد و فرهنگ جامعه است - جهان طبیعت است.

تست ۲۸ وقتی فردی درباره‌ی مسئله‌ای خاص می‌اندیشد ..... ولی هنگامی که اندیشه‌ی خود را به صورت

گفتار و نوشتار بیان می‌کند یا براساس اندیشه‌ی خود با دیگران رفتار می‌کند به ..... قدم می‌گذارد.

- ۱ در محدوده‌ی جهان اجتماعی و فرهنگی سیر می‌کند - جهان فردی و ذهنی
- ۲ در حیطه‌ی مسائل فرهنگی جامعه‌ی خود زندگی می‌کند - جهان ذهنی و فرهنگی
- ۳ در محدوده‌ی جهان فردی و ذهنی خود زندگی می‌کند - جهان اجتماعی و فرهنگی
- ۴ براساس عقاید و ارزش‌های خود مسائل روزمره را تفسیر می‌کند - جهان ذهنی و اجتماعی

تست ۲۹ جهان ..... مستقل از خواست و اعتبار انسانی وجود دارد. نزد متفکران مسلمان جهان طبیعت بخشی از جهان ..... است و گروهی که ..... بین علوم طبیعی و علوم انسانی و اجتماعی تفاوتی واقعی قائل نیستند.
(سراسری ۹۳)

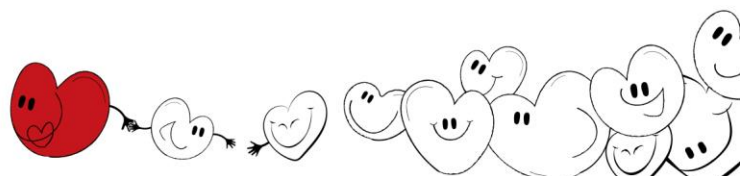
- ۱ عینی - عینی و تکوینی - جهان عینی را مهم تر / جهان ذهنی و جهان فرهنگی می‌دانند.
- ۲ عینی - ذهنی و فردی - جهان فرهنگ را مهم تر از جهان ذهنی و جهان طبیعی و عینی می‌دانند.
- ۳ ذهنی - عینی و تکوینی - جهان فرهنگ را مهم تر از جهان ذهنی و جهان طبیعی و عینی می‌دانند.
- ۴ فرهنگی - ذهنی و فردی - هر دو جهان فرهنگی و جهان عینی را مهم و در تعامل با یکدیگر می‌دانند.

تست ۳۰ به این ترتیب کدام یک نظر کسانی است که جهان فرهنگ را مهم تر از جهان ذهنی و طبیعی و عینی می‌دانند و کدام یک دیدگاه گروهی است که جهان عینی را به جهان طبیعت محدود می‌کنند؟
(سراسری ۹۲)

- ۱ بین علوم طبیعی، انسانی و اجتماعی تفاوت واقعی وجود ندارد - ذهن افراد و فرهنگ جامعه هویتی طبیعی و مادی دارند.
- ۲ علوم مربوط به ذهن افراد و فرهنگ جامعه نظیر علوم طبیعی است. - جهان ذهنی و فردی افراد را تابع فرهنگ جامعه می‌دانند.
- ۳ جهان ذهنی و فردی افراد تابع فرهنگ جامعه است. - ذهن افراد و فرهنگ جامعه هویتی طبیعی و مادی دارند و علوم مربوط به آن‌ها نظیر علوم طبیعی است.
- ۴ ذهن افراد و فرهنگ جامعه هویتی طبیعی دارند. - جهان عینی و طبیعی را ماده خامی می‌دانند که در معرض برداشت‌ها و تصرفات مختلف فرهنگی و اجتماعی انسان‌ها قرار می‌گیرد.

تست ۳۱ هر چه با اندیشه و عمل انسان پدید می‌آید مربوط به ..... است. جهان فرهنگی در برابر ..... قرار داده می‌شود و هر فرد براساس ..... مسائل روزمره‌ی زندگی خود را تفسیر می‌کند. جهان ..... پیش از انسان وجود داشته است.
(خارج از کشور ۹۳)

- ۱ جهان انسانی - جهان عینی - هنجارها و رفتارهای خود - ذهنی
- ۲ جهان اجتماعی - جهان انسانی - عقاید و ارزش‌های خود - ذهنی
- ۳ جهان فرهنگی - جهان ذهنی - خصوصیات ذهنی خود - عینی
- ۴ جهان انسانی - جهان ذهنی - عقاید و ارزش‌های خود - عینی

تست ۳۲ در تعبیر قرآنی، از عوالم ..... با عناوینی مانند دنیا و آخرت و ملک و ملکوت یاد می‌شود و در نگاه قرآن، جهان ..... محدود به جهان طبیعت نیست و ادراک و آگاهی نیز محدود به ..... نیست.

(خارج از کشور ۹۲)

- ۱ عینی و انسانی - ذهنی - هویت طبیعی و مادی
- ۲ عینی و ذهنی - فرهنگی - حیات انسانی
- ۳ عینی و تکوینی - عینی - حیات انسانی
- ۴ ذهنی و فرهنگی - انسانی - ذهن افراد و فرهنگ جامعه

